

THE SAD STATE OF TODAY'S MISHLOACH MANOS

I'd like to share with you today a mindset that one should have regarding the mitzvos of Purim. There is a mitzvah of *mishloach manos* איש לרעהו on Purim that the Yidden were *mekabel* upon themselves and it's something that we still do with a great pump. People spend tremendous amounts of energy and money on this mitzvah today, as we see in all the ads, magazines and newspapers. The problem, however, is that when everybody gets *too* involved in the mitzvos of the day, they often lose the essence of these mitzvos. Over time, we see that the mitzvah of *mishloach manos* has lost its צורה (form) and its תכלית (purpose). The point is not to try to outdo the other person and see who can come up with a better theme, a better grammen, or better and wittier riddles. *Mishloach manos* according to the Rambam, is related to the mitzvos of the *mishte v'simcha* and *seudas hayom*. The Rambam in Hilchos Megillah פרק ב הלכה טו describes how one fulfills the *chiyuv* of the *seudah*. He writes how one should eat meat and drink wine, and that he is also *chayav* to send *manos* to a fellow man in the form of two cooked dishes.¹ It's all about the *seudah* and an extension of that.

The Gemora (Megillah 7b) describes how two brothers, Abaye bar Avin and R' Chanina bar Avin, would "exchange *seudos* with each other" on Purim.² What does "exchange" mean? *Pashtus*, this gemora means that the first brother would bring his piece of chicken to the second brother, and the second brother would bring a slice of pastrami to the first brother. But according to Rashi, the gemora means as follows: זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ובשניה סועד חבירו עמו; one year one brother would eat at the other brother's house, and next year they would switch, and the second brother would eat at the first brother's house. So according to Rashi, they would switch the locations every year. Many *meforshim* ask, that seemingly - according to Rashi - one of the brothers would not fulfill the mitzvah of *mishloach manos* איש לרעהו from year to year! Inviting one brother for next year's meal wouldn't help him for the present year! So the *Bach* suggests a *pshat* in this Rashi.

¹ ביצד חובת סעודה זו. שיאכל בשר ויחמון סעודה נאה כפי אשר תמצא ידו. ושותה יין עד שישתכר וירדם בשכרותו. וכן חוב אדם לשלח שתי מנות בשר או שני מיני תבשיל או שני מיני אקלין לחבירו שנאמר (אסתר ט ט) "ומשלוח מנות איש לרעהו", שתי מנות לאיש אחה וכל המרובה לשלח לרעים משבת. ואם אין לו מחליף עם חבירו זה שולח לזה סעדתו וזה שולח לזה סעדתו כדי לקיים ומשלוח מנות איש לרעהו
² אבי בר אבין ורבי חנינא בר אבין מחלפי סעודתיהו לחדוד

He explains that since the reason for *mishloach manos* is to rejoice and be happy with one's friends and acquaintances and to increase אהבה ואהבה between them, if one person has a *seudah* with his friend and they are both enjoying the *seudah* together (i.e. they are both equally *b'simcha b'tuv levav*), they are *patur* from *mishloach manos* because they accomplished what the mitzvah was meant to accomplish! It's not the *pshat* that they were *aniyim* and they couldn't afford to send *mishloach manos* to each other. According to Rashi, they were *ashirim* and they still fulfilled the mitzvah in this manner because they loved each other and each other's company so much, that they agreed it was better for them to sit together יחד שבת אחים גם during the *seudas Purim* then to eat separately and simply share few dishes. We see in this *Bach* an amazing *chidush*, that the *yesod* of the מנות משולה is to increase אהבה וראות between brothers.³

THE PURPOSE OF MISHLOACH MANOS

Sadly, today it's not like that. Now, we don't *paskin* like Rashi but still and all, the goal of being *mekayem* the mitzvah *b'lev v'nefesh* is an important aspect.

R' Yerucham Levovitz - based on the understanding of this mitzvah - says that the main fulfillment of מנות משולה is to send something to somebody who you have a problem with in your heart, somebody you have a קפידה with.⁴ (see last page) You should send him two *manos*, and it should be a דבר חשוב, so that he should be appeased. If you know that someone is upset with you, you have to send him a דבר חשוב. Today, for many people, מנות משולה became a ביזיון (*disgrace*). Many years ago, someone who was related to me, a person whom I considered a close friend at the time, sent me a card that said that he had given a donation to a *tzedakah* fund in my honor for Purim. I thought that he had given \$18, or \$25, or maybe \$50 towards that, but to my dismay, I found out later that the card was a mere 15 cents (i.e. the donation that was given in my honor was all of 15 cents). I wrote him back a letter, in the spirit of Purim, saying that, "I had received your postcard, with the stamp that was worth more than the card, and I was trying to figure out which mitzvah you were trying to be *mekayem*: was it a mitzvah of לשלוח מנות איש לרעהו, or were you trying

³ ואם החליף סעודתו בשל חבירו יצא" [לשון הטורא"ח תרצ"ה:א] בפ"ק דמגלה אביי בר אבין ורב חנניא בר אבין מחלפי סעודתייהו להדידי ופי' רבינו דבפורים שעמדו בו עכשיו בשנה זו היו מחליפין סעודתם זה שולח לזה סעודתו וזה שולח לזה סעודתו כדי לקיים משלות מנות ועשו כן לפי שלא היתה ידם משגת כדי שיוכל לשלוח מנות לרעהו ולהשאיר גם לעצמו כראוי וע"כ היו צריכין להחליף סעודתו וכן פי' הרמב"ם והר"ן ז"ל אבל רש"י ז"ל כתב ה"ל מחלפין סעודתייהו זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ושנייה סעד חבירו עמו עכ"ל ומשמע ש"ל שלא היו שולחין זה לזה ופשיטא שאין שנה שנייה מועיל להוציא את חבירו ידי חובת משלוח מנות משנה שעברה אלא כך הוא הפי' דכיון דטעם משלוח מנות הוא כדי שיהא שמח ושש עם אוהביו וריעיו ולהשכין ביניהם אהבה ואחור וריעות א"כ אם יסעד אחד עם חבירו ורעהו הרי הם בשמחה ובטוב לב משתה יחד ופטורים הם מעתה מחוב משלוח מנות וה"ה בשנה שנייה וכן בכל שנה ושנה אם יחזור ויסעד אצלו כמו בשנה שעברה נמי ויצאין שניהם ידי חובתן אלא האמת אומר שהיו מחליפין בשנה שנייה ויקרו לא אתא אלא לאשמעין האי דינא דבסעד אצל רעהו פטורין שניהם מחוב משלוח מנות ולפי זה אין צריך לפרש כלל שהיו עניים אלא אפילו בעשירים כן הדין אלא שהמה היו אוהבים זה את זה ביתר עון והסכימו שטוב ופה להם לשבת אחים יחד בסעודת פורים בשמחה ובטוב לב משתה כברכת ה' אשר נתן להם כנ"ל דעת רש"י ומקובל לע"ד משאר פירושים שנאמרו בו.

to *mekayem* לאבינונים. I am not sure what it was. But whatever it was, I'll tell you one thing that you did accomplish - בזיונות. I was very hurt that you spent all of 15 cents for me. I considered us to be much better friends than that." The next year, he tried to "up his ante," so he took a bag and put a handful of potato chips and popcorn inside and maybe an orange. He was a married guy with money. I took that bag and threw it straight into the garbage and asked him not to send me anything again, as it was accomplishing exactly the opposite of *ahavah v'achvah!* People don't understand this. I had other people bring me little cups with jelly beans and a clown sticking out, saying, "This is *mishloach manos* for the Rov." I looked at that and said, "Oy, vey!" I wish I had little kids, babies then, so that I could have given them these candies.

That's not the purpose of this mitzvah. The purpose of the mitzvah is to increase אהבה. It's better not to give anything at all than to give this *narishkeit!* Just like you don't like to get potato chips in a sandwich bag, or popcorn in a bag mixed together with a couple of pretzels, so don't give it to somebody else. Just because you put it in a fancy cup, and made the pretzels stand up around the potato chips and popcorn, and you thought that it looked cute, it's not recommended to send them. One guy wrote me a letter that read, "If you turn the cup upside down, it looks like a Haman on the tree!" *Mishloach manos* is a time to increase רעותה! Now, I am not saying that there's anything wrong if a *bochur* in a yeshiva wants to give another *bochur* a doughnut and a soda. That's fine as long as it's not a half of doughnut - then it would be a *shtikle bizayon* even for a bochur. I once saw a *bochur* here years ago, cutting up a doughnut into three pieces and I asked him what he was doing. He said, "I am cutting it up to make three *mishloach manos*."

THE CONNECTION BETWEEN YOM KIPPUR AND PURIM

R' Yerucham quotes a *Shl"ta Hakodosh* who writes in the name of Arizal, that Yom Kippur and Purim have a relationship in that Yom Kippur is like Purim.⁵ Many people struggle to understand this connection. In what way is Yom Kippur like Purim? If anything, it should be the opposite. So you have to know that Yom Kippur is a time when the *yeitzer hora* likes to be *mekatreg* (prosecute) you.

⁵ (דעת תורה ומוסר שם) וז"ל: מובא עינין של"ה חלק תורה שבכתב פ' תצוה דרוש שני לפי זכור) בשם האריז"ל דיום כפורים פירושו: כ' פורים", היינו שיום כפור הוא מעין פורים; וזו היא הערה מספיקה לנו בכדי שנדע ערכו של פורים. עצמנו של יום כפורים הוא "יום סליחה ומחילה", שאין בו לא קנאה ולא שנאה ולא תחרות, ושולטת בו אהבה אחוה ורעות, בקצרה: כל הרע מתבטל ביום זה אצל האדם, עד שאמרנו חז"ל שקדושת היום היא כל כך גדולה עד שהיצר עצמו מתהפך לטוב, שהשטן - שהוא היצר"ר - נעשה פרקליט על הכלל ישראל ומלמד זכות עליהם, כמו שמובא ברא"ש (ויומא פ"ח סי' כד) מפרד"א, יש לך עם אחד מכלמאי השרת וכו', ועיין ברמב"ן (ויקרא טז. ח), בביאור ענין שעיר לעזאזל שעי' כך היצר נעשה פרקליטם של הכלל ישראל. וביטול היצר הלא זוהי מדרגת "לעתיד לבוא", כמו ש' הרמב"ן בפ' נעבים (ל. ג.) ע"פ "ומל"ה את לבבך" שלע"ל יהי' ביטול היצר ועיין ב'דעת תבונות' להרמב"ל. וזה שאנו מחלקים ענין ביטול היצר והתהפכות היצר מרע לטוב, שלמאורה הלא אחת היא, ומה מרויחים אנו באמרונו שגם היצר יעשה טוב. אמנם באמת גם היצר"ר גם הוא הגנוה דרגא באדם, ואין זה דבר צדדי, ובאדה"ר שהי' גם כן ביטול היצר אעפ"כ לא נעשה היצר "טוב", שהרי אדה"ר חטא. והוא משום שגם באדה"ר הי' "העדר החסרון" ולא הי' בשלמותו, ועיין ב'דעת תבונות'. ולפ' ז' צריך לדור שזה שכתב הרמב"ן שלע"ל יהי' כמו באדה"ר קודם החטא, כוונתו שהי' עוד יותר מבאדה"ר, שהיה שלמים לגמרי. ובמדרגת יוח"כ פ' אמרו חז"ל שיומא גרים שיום זה הי' ביטול היצר שהיצר יתהפך לטוב" שהרי הנפך הוא ממסתיין לסניגור. וכ' בשם האריז"ל שיום כפור הוא כ' פורים", שענינו של פורים הוא מענינו של יום כפור. יסודו של פורים הוא אהבת הבריות, שתבטל הקנאה והשנאה ורק אהבה ושולם יהי' שרי' בישראל, וזהו ענין משלוח מנות איש לרעהו, וכו'.

You stand in shul all day long and you are involved in *tefillah b'kedusha*, but you have to realize that, in reality, this *kitrug* of the *yeitzer hora* on Yom Kippur is not that great (compared to Purim) because people do less *aveiros* at that time. Yom Kippur is not a time to do *aveiros*!

The uniqueness of Yom Kippur is that it's a לא קינאה ולא - there is no jealousy, hatred and competition on Yom Kippur. Hopefully, you are on a higher level on this day and you are not focused on pettiness and you are in the state of אֶהְבֶּה וְאֶחָהּ. The uniqueness of Yom Kippur that all the רע becomes נתבטל on that day. The *kedusha* of Yom Kippur is so great, that Chazal (Pirkei D'Rabbi Eliezer) tell us, the *yeitzer hora* is מתהפך לטוב - "it turns for good," meaning it says good things about Klal Yisroel; he says amazing things about Klal Yisroel: *Hashem, You have a nation who are like the malachim on this day, who don't drink, eat, etc.*⁶ The Ramban says (see Vayikra 16:8) that the whole idea of שׁעִיר לְעִזָּאוֹל on Yom Kippur is that the *yeitzer hora*, who usually acts as a prosecutor against Klal Yisroel, today becomes their defender, so that this day has a "taste" of לעתיד לבא when the *yeitzer hora* will be נתבטל. But on regular weekdays like Purim, when people are involved in business and other things, it creates opportunities for jealousies and baseless hatred. So the idea that we can achieve the *madreigah* of *bitul* of the *yeitzer* and come to the state of אֶהְבֶּה וְאֶחָהּ with our *mishloach manos* shows that, in spite of Purim being a weekday with the real potential for interpersonal challenges (unlike Yom Kippur), it is greater than Yom Kippur, like Rav Yerucham explained.

CLEANSING OUR MINDS AND TEFILLOS ON PURIM

When we compare Yom Kippur to Purim and say it is "like" Purim, we mean to say that the whole *inyan* behind these two days is the same. As we have explained, the whole *yesod* of Purim (and Yom Kippur) is *ahavas habriyos*, where the jealousy and hatred should be נתבטל and love and peace should abound among Klal Yisroel. A person should also not miss the opportunity of making this day a יום התפילה. The way to do it is by first, "cleaning" yourself - before you *daven* - in a few areas between you and Hashem. So, it would behoove everybody to go to *mikvah* before *Ta'anis Ester*, and daven to Hashem. But, sadly, most people only know how to sound like barking dogs - *hav, hav* ("give me, give me"), and think that on Purim everyone's wishes are granted and Hashem loves them, regardless of how they daven, even the *tefillos* of *reshayim* and even people who don't like each

⁶ גורלו של הקב"ה קרבן עולה וגורלו של עזאזל שעיר חטאת, וכל עונותיהם של ישראל עליו, שנאמר "ונשא השעיר עליו את כל עונותם", ראה סמאל שלא נמצא בהם חטא ביום הכפורים אמר לפניו רבונו של עולם יש לך עם אחד בארץ כמלאכי השרת בשמים. מה מלאכי השרת אין להם קפיצין כך ישראל עומדים על רגליהם ביום הכפורים. מה מלאכי ישראל אין להם אכילה ושתיה ביום הכפורים. מה מלאכי השרת נקיים מכל חטא כך ישראל נקיים מכל חטא ביום הכפורים. מה מלאכי השרת שלום מתווך ביניהם כך ישראל שלום מתווך ביניהם ביום הכפורים. והקב"ה שומע עתירתן של ישראל מן הקטיגור שלהם ומכפר על המזבח ועל המהנים ועל כל עם הקהל למגדול ועד קטן, שנאמר "וכפר את מקדש הקדש" (פרקי דרבי אליעזר מ"ו)

other. No, this is not true! You have to be in a *matzav* of *ahavas yisroel*.

You should do *teshuva* before your daven *shacharis*, and you should tell yourself that you want to rid yourself of all anger and all complaints against others and you just want to focus on the *ratzon* of Hashem. As the Arizal says, one should *mekabel* to love every Jew before davening.

This is a very important key to getting your tefillos answered on this day!

Before Purim, each one should think how he will increase his love for his fellow Jew and not harbor grudges. A person should acknowledge that “*Arur Haman*” - meaning to say, Haman represents the *koach* of *ra’a* and *ra’a* is terrible. A person should say, “Hashem, I acknowledge my dislike of people, the grudges that I harbor against people, and I know that it’s all something which is *arur Haman* and *boruch Mordechai* (i.e. the opposite of what Mordechai represents). Therefore, before a person davens on Purim a person should say to Hashem, “I regret, Hashem, that I spoke *lashon hora*, *rechulis*, and negatively about others, which will impede my tefillos from going up to shamayim. I regret all of that and I am sorry for speaking that way, and I want to come to you and speak with a clean mouth.” And you have to work on that to make sure your tefillos are accepted. When you listen to the Megillah, you should think, “Hashem, I want to participate in publicizing your great miracles because You want us to publicize them, and You want me to acknowledge that You are with us!” And if a person could think before Purim of making peace with somebody he dislikes, that would be a tremendous accomplishment. It says in Mishlei (16:7) - ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלם אתו - “when Hashem favors the ways of a person, even his enemies will make peace with him.” Chazal tell us that Avraham Avinu made peace with his *yeitzer hara* - the *Yeitzer* became “*ohavo*”! We say in davening, ואהבת את ה' - “and you should love Hashem with all your heart,” meaning to say בשני יצרתיך, with both of your inclinations (Rashi). There is a concept of using *yeitzer hora* to serve Hashem. “You want me to drink, have a good time, and party, Hashem? I will, but I will do it to serve You.” If a person can be *zoiche* to be *mevatel* a little bit of *ra’a* that he faces, and to recognize all the *tovos* that Hashem has done for him, then it’s a great accomplishment.

THANKING HASHEM FOR REFUAH OF A GRANDSON

I want to share a few stories with you. First, about a miracle that we experienced with one of our grandchildren. Tremendous kindness from Hashem that could have been a tremendous cloud. He went into the hospital and they discovered that he had meningitis. It was

misdiagnosed previously by two Jewish doctors, but then Hashem said that He will send a messenger, an Arab doctor, who said right away it's meningitis. They made spinal taps, and determined that the child was literally minutes from leaving this world. He was like a limp rag doll, his eyes had already fallen back into his head, it was already very close to the 'departure,' but Hashem brought him back. After they tested it again, they saw it was the worst type and strain of meningitis. The nurses told my daughter, "Don't expect to walk out of here with 100% of your child that you walked in here with. It doesn't happen." But Hakodesh Boruch Hu wanted it to turn out otherwise. It was only a test to see if we could rely on Hashem. On Friday the baby wasn't doing so great, but he was home one week later on Sunday, completely fine and doing well, Boruch Hashem.

CANCELING A DOCTOR'S APPOINTMENT

I also want to share another story with you about a woman from Brooklyn who called me about six weeks ago. She was suffering from a bad case of colitis. Colitis is a very common stomach ailment that causes tremendous discomfort and pain; it hampers the ability to eat, etc. Most people eat not only to maintain their physical health, but also because it's their entertainment. When you have Colitis it's very hard to enjoy eating, besides the eating itself. This woman was a little distraught when she called me because she was sent to a big specialist, but they told her that the closest appointment they could give her was in 6 weeks. She called me and she asked me if I had any advice for her. I said, "Of course." I remember turning to a Hashem and asking him, "Hashem, לישועתך קריתי ה' - please help her, Hashem." I asked this woman, "Why do you think the doctor cannot see you for 6 weeks?" She said, "Because he's very busy." I said, "That's not the reason. The reason is because you don't need a doctor for 6 weeks." Now, what do most people do in these situations? They try to use some *protekzia*, they try to force their way into that office somehow. They ask themselves, "Who can I call? Which Rabbi or relative or organization can help me?" But Baruch Hashem, she did not call any of these organizations. I told her, "Hashem is telling you to turn to him because Hashem is רופא חולי עמו ישראל, and He can heal you all by Himself. Just like the organization that you considered calling did not get you sick - it was from Hashem, He's the One that can heal you - רחמנא מהי ואיהו מסי - "Hashem smites and Hashem heals" (Bava Kamma 85a). I put her on a course of "therapy." I told her that she should embark on a career in becoming an ambassador for the *brachah* of "Asheir Yatzar." I told her to get a card and start to say it *b'kavanah*. She took it very seriously. How do I know? Because she called me last night and the only *sheila* she had was, "Is it better to say it from the card with my eyes open, with a little less *kavanah*, or with my eyes closed, having more *kavanah*?" I told her it makes no difference.

She said, “I want you to know that for one week, I was very careful about what I ate and afterward I went back to eating my regular foods and, Baruch Hashem, I’m a hundred percent fine now. I’m calling you right now because it is a 6 week mark now and I’m canceling my appointment.” Boruch Hashem, Hashem helped her and He should help others.

A CLEANING LADY WITH “QUICK HANDS”

I want to share another story with you that happened last night. I got a call from a very nice family in Lakewood, whom I am close with. They hosted two *meshulachim*. The *meshulachim* were staying in their basement room. They had their clothes stored in one of the drawers of a dresser and under those clothes they put \$1800, in \$100 bills. Yesterday when they were away, a cleaning lady came in to clean the house, and the *balabos* told her to clean the basement room where those guys were staying, and change the bedding. When they came home they realized that the \$1,800 was gone. The wife told me that she had heard the cleaning lady going through the drawers even in their upstairs rooms, and she wondered what she was doing there. So this was the kind of lady that liked to “clean out” people’s drawers. She came from an agency and when they confronted her about the alleged theft, she denied it completely and claimed that the kids must have taken the cash because they were also downstairs playing. She had all kinds of stories and excuses, but there was no doubt that she took it. So these people from Lakewood called me to ask, “Rebbi, do you have any idea how to get the money back?” I said, “Invite her back tomorrow and when she comes, ask her if she could do you a favor and help you try to look for the money.”

We once had a similar story that happened to us. My wife “planted” \$200 in one of the kids’ pockets one time because we noticed that things started to disappear. One day, I went out to this lady’s car and I noticed a bunch of crumpled \$20 bills inside of her door. Every time she would find a \$20 bill in our house, she would go out to her car and throw it into that compartment. And she went like that from house to house, stealing cash from people. My wife confronted her but this lady denied and even threatened to call the police on us. I told my wife, “Just invite her back. Don’t fight with her.” When the lady came back to look for it, I told my wife to stand on top of the stairs and call out to her downstairs, “Maybe look in the washing machine?” And lo and behold, a short while later she found the cash in the washing machine!

So this lady came back to that house in Lakewood, went downstairs to look for the money, and lo and behold, she, too, found it! It was in a bag of clothes, she claimed. It wasn’t the same \$1800, you understand. She brought it back in \$20 bills when originally, it

was in \$100 bills! But, Boruch Hashem, she “found” it. And then she said to the lady of the house, “I don’t think I can come back anymore because you don’t trust me.” “We hate to see you go!” They made sure to put the comma after the word “you”! So, Boruch Hashem, I am very happy for those *meshulachim*.

A person has to look for Hakodosh Biruch Hu and turn to Him in every situation. The main thing on Purim is אהבה ואהבה - *be mevatal ra’a* that’s within you, and I am telling you, Hashem will answer your *tefillos*! He will help you with your *parnasah* and other requests, but if you are angry at people and have *tainos* on people (and nowadays, everyone has *tainos* on everyone), it doesn’t help. All the mitzvos of the day - have to be done in this *geder* of אהבה ואהבה.

THE BIGGEST MITZVAH

I want to conclude with an incredible Rambam. When you give *mishloach manos* to each other, if you can afford it, you should make it nice and respectable, as we discussed. You see, a lot of people like to run away when it comes to Purim. They go to Florida, they think it’s a mitzvah to run away. You should know that it’s a *bizayon* for them. If you don’t like your house getting messed up, so make an open party in a shul, like one *gevir* I know from Canada, who sits in a local shul with his sons-in-law and is מחלק ממון, as it’s says חייב לחלק לעניים ביום הפורים (Rambam, Hilchos Megillah 2:16).⁷

Now, of all the mitzvos of the day, what do you think is the biggest mitzvah? From the world, it would seem like it’s משלוח מנות or like some think it’s סעודה היום. Some people go all out with the *seudah* - they *mamish* “knock the roof off their house” with the parties, music, fancy food, bouncers. It’s unbelievable what they arrange. Someone invited me one time to his house on Purim and told me, “I am going to have meat in my house that you’ve never seen in your life!” I asked him, “What *hechsher* is it?” He told me the name of the *hechsher*. I said, “I am not coming to your house. That *hechsher*, I don’t come for.” He said, “You can’t get this type of meat with regular *hechsherim*, you’ve got to go to a special place.” I said, “I know, if I go to the fellow down the street, they also have good cuts, I am sure.”

THE GREATEST SIMCHA ON PURIM

So the Rambam (ibid 2:17) writes as follows: מוטב להרבות במתנות - *it’s better for a person to be more liberal with his donations to the poor than to be lavish for his Purim feast or in sending portions to his friends*. Now, listen carefully to the following words of the Rambam because it’s a very unusual language.

⁷ וחייב לחלק לעניים ביום הפורים. אין פוחתין משני עניים נותן לכל אחד מתנה אחת או מעות או מיני תבשיל או מיני אוכלין שנאמר ומתנות לאביונים שתי מתנות לשני עניים. ואין מודקדיקין במעות פורים אלא כל הפושט ידו ליטול ונתנן לו. ואין משנן מעות פורים לצדקה אחרת.

I try to picture every year listening to these words of Rabbeinu Moshe ben Maimon, the *heilige* Rambam, saying over this halacha in his shul! Continues the Rambam: שאין שם שמחה גדלה ומפאורה אלא לשמח לב עניים - *for there is no greater and more splendid happiness than to gladden the hearts of the poor, the orphans, the widows, and the converts.* That's the greatest simcha!

You see, most people like *seudas* Purim because it's שישו בני מעי (Bava Metzia 83b) - they are rejoicing in their stomachs and that's their biggest simcha! Their biggest שמחה גדלה ומפאורה is to put into their stomachs, lamb chops, veal chops and "chop it up," as well as those fancy little pizza knishes, truffle fries, and all kinds of *shtik* that they like. The Rambam is telling us that the greatest שמחה גדלה ומפאורה is to be *mesameach* someone else's heart! This is the greatest *ahavas habriyos*. And the Rambam explains the reason for it: שהמשמח - *the one who brings happiness to the hearts of these unfortunate individuals resembles the Divine Presence, as the passuk (Yeshaya 57:15) says Hashem revives the spirit of the lowly and revives those with broken hearts.* Can you imagine, Hakodosh Boruch Hu is telling us, "I want to offer you an opportunity to emulate Me, to be like Me. I'm going to give you a special mitzvah. I love to be משמח לב עניים," Hashem says. "I love to be מחיה רוח שפלים - to revive the spirit of the downtrodden, and to revive those with broken hearts." That's what Hashem does, and that's what Hashem wants to do. And Hashem is giving us the opportunity to emulate Him.

GET READY TO GET CLOSE TO HASHEM THIS PURIM!

But today, many people spend their Purim with being *mesameach* themselves. I met too many people in my life on Purim, whom I asked, "What are you collecting for?" and they said straight out, "For the *tzvek* - for the *inyan*." I asked, "What's the *inyan*?" They said, "*Far mir* - it's for me." They're collecting for themselves, in other words. I feel bad for them, that they should have to do that.

But the mitzvah on Purim is to be *mesameach* others' hearts - that's what Hashem wants you to do! So the biggest investment that you make on Purim is *matanos l'evyonim*. You should look around and say to yourself, "I want to help *aniyim* on Purim. How am I helping *aniyim*?" Most people don't even know where to find *aniyim* because they never talked to *aniyim*. The only ones they know are a little *shleppers* who walk on the street, who look a little deranged, without full sanity; they don't have families and, often, they are homeless people - they are really *nebachs*. But that is not what we are talking about. These people don't know the difference between \$1 and \$10. You have to be *mesameach lev aniyim* - that's the whole essence of Purim! To increase love and friendship.

Think about an *ani* before Purim and say to him, “I would love to help you out, and, *bli neder*, on Purim I will go raise money for you.” That’s what we do. Most places collect for themselves. Here, we go out to other cities and states - very difficult work - and we try to be *mesameach lev aniyim*. We’ve been doing this here for 35 years already, maybe 40. Hashem has been *mezaka* us over the years and it keeps growing and growing!

Everyone who’s going collecting on Purim should think about this. You are *pashut* helping people not only for Purim, but also for Pesach and every *Rosh Chodesh*. We give families of people who are *lomdei torah mitoch had’chak*.⁸ The Chasam Sofer (Drashos 176:4) says that the *ikar* tzedakah is for an *evyon* who is a talmid chacham. He says that the *evyonim* are *talmidei chachamim*. It doesn’t say *matanos l’aniyim*, it says *matanos l’evyonim*. The *ikar tafkid* of the *tzedakah* is for that.⁹

A person has to know that if you collect for that, it’s going to be Olam Haba for you! You are being *domeh* to Hashem. Think, “Hashem, I am copying You. I am emulating You.” Today, *nebach*, they offer you prizes; many organizations offer you kickbacks if you collect for them. They buy you a razor, they buy you Bose airpods, they buy you fancy bicycles, or trips to Eretz Yisroel. If you raise around \$2,500 for some of these places, they *pashut* give you a free ticket to Eretz Yisroel plus a visit to Rav Chaim! For every \$5 you collect, \$2.50 goes towards your ticket! Nebach. Here, 100% of the money goes to *aniyim*. Of course, there are some people who are not smart enough to want to give to *aniyim*, so they collect for yeshivos. That’s the rule. Someone says that he doesn’t give for *aniyim*, so they tell him, “Ok, but we are collecting for a yeshiva.” “Oh, for a yeshiva I don’t mind giving.” It’s funny how many people I’ve met don’t want to give money for *aniyim*, but for yeshivos, they do. They say, “I am so fed up with *aniyim*; there are so many *aniyim* around, but for a yeshiva I will give.” Some people give *davka* to *aniyim* and not to yeshivos.

⁸ Ed. note: if anyone from our readers is interested in participating in this mitzvah, please visit www.ytatorah.org and click on “Aniyei Eretz Yisroel” to donate directly, or call/text 847-338-6249 to get more information about the fund and other payment options.

⁹ ואקדים עוד מה שג"ל בטעם שתקנו מרדכי ואסתר לשון מתנות לאביונים בפורים, מה שאינו ענין לשמחה, כי משלוח מנות שייך לסעודה, אבל מתנות הוא מצוה שכליות בכל יו"ט לקרוא לאומללים ולהשביעם כל טוב, אבל אינו ענין לפורים דווקא. ותו דקי"ל (מגילה ד' ע"ב) אם מקדימים הקריאה לכפרים, אע"ג דשמחה אינה נוהגת אלא בזמנה, מ"מ מתנות לאביונים מקדימים ביום הקריאה, והלא דבר הוא. גם מאי טעמא לא אמר מתנות לעניים. אבל יובן על פי האמור במדרש (ילקוט רמז תתקל"ח) בפסוק (דברים כ"ה י"ז) זכור את אשר עשה לך עמלק, משל לאוהבו של מלך שנכנס לפרדסו של מלך ורצה לגנוב פירות, ובאו הכלבים וקרעו כסותו, כשרצה המלך להזכירו ולא רצה להלבין פניו, אמר לו זכור מה עשה לך הכלב השוטה הלזה. ונראה דרצה המשל ליישב מה שמקשה במדרש שם לפני זה, מה שאמר הקב"ה לנו זכור הלא הוא ית"ש יש לו זכור ולקנום נקמתו, על כן אמר שמצות זכור הוא הזכרה שנוכר איך שחשטנו וגרמנו ביאת עמלק עשה לך עמלק. והנה אותו החסא אמרו חז"ל (ילקוט רמז רס"ג) וחנו ברפידים, שרפו ל' ידיהם מדברי תורה, ונראה שאין הכוונה שלומדי תורה לא עסקו בתורה, כי משה ואהרן וחורו יהושע בן נון ושבעים זקנים לא נרפו מדברי תורה, גם מה שייך רפו ידיהם, אבל ענין החזקת לומדי תורה ומחיהם המוטל על עשירי עם המכונים ידים כידוע (תיקו"ז ל' ג' ע"א), אעפ"י שבמדבר היה להם מן וכל צרכם, מ"מ אי אפשר לתלמיד חכם מבלי שיעמדו אחרים ויעשו מלאכתו וכל צרכו, והמה רפו ידיהם, ועל ידי זה בא עמלק. והנה גם בימי אסתר היה רפה, כמו שאמרו חז"ל בפרק קמא דמגילה (יא' ע"א) בעצלתים ימך המקרה ע"ש, ועל ידי זה בא המון והנה מרדכי בא לתקן בכל שנה לקרות המגילה ולעורר מעשה הנ"ל, ויהיה זה ח"ו מזכרת עון לישראל המרפים ידיהם מהחזקת לומדי תורה, על כן תיקן שעכ"פ ביום הקריאה יתנו מתנות לאביונים, ולא לעניים, אלא עיקר לתבונתם שהם תלמידי חכמים עניים באמת, רק אביונים שצריכין למי ישעשה מלאכתן ופרנסתם, שאינם והמה לתבונתם לכל דבר, וכו'.

today is emulating Hashem, and if you do that, all your tefillos will be *niskabel*. The whole idea is to draw closer to Hakodosh Boruch Hu on Purim by dedicating one day of the year to this. We hope to engage each and every one of you in this endeavor - and this should be your career to think of others - and not be embarrassed. And yes, there is some embarrassment in collecting for others. People call you *schnorrers*. Some people don't. But Hashem tests you. You've got to put up a big sign, "Proud Schnorrers."

One year, we all got dressed up in baker's uniforms and we wrote on all our uniforms, "Brog's Dough Boys." Hashem should be with all of us, you should be *matzliach* in raising money for *לומדי תורה מתוך הדחק*. It will be a tremendous *zechus* for you, and if you do it with the right *lev* and the right *kavona*, Hashem will answer all of your tefillos, and you will also have a lot of funny stories to tell your kids in the future.

⁴ אמרינו נגמ' (מגילה ז') דהו מחלפי סעודתיהו להדידי וכ' רשי"ז: זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ובשני' סודע חבירו עמו. והקשו ע"ז איך יצאו י"ח מצות משלוח מנות באופן זה? וחדש בזה הב"ח שכוון שכל ענין משלוח מנות הוא שיהא שמוח עם אוהביו ורעיו ולהשכין ביניהם אהבה אחוה ורעות, א"כ אם יסעוד א' עם חבירו ורעהו הרי הם בשמחה ובטוב לב משתה יחד ופטורים הם מעתה מחיוב משלוח מנות". מעיקרי המצוה הוא שישלח למי שיש לו טינא וקפידא עליו, וכן צריך שתי מנות, דבר חשוב, בכדי שיתפייס, ובמתנות לאבינוים די במנה אחת לכל אביון, דעני תפייס אף במנה אחת. בקצרה, שרשי מצות אלו הוא שנתרבה האהבה, דיסודו של פורים הוא אהבה ואוהו. ובאמת נוכל להרגיש זאת בחוש שפורים משפיע שפע של ברכה להכלל ישראל, שבתה קנאת איש מרעהו, בטלו מדמים בין אחים, יום הפורים הוא מחק על כל זה. **לבאמת** שיוהכ"פ הוא רק מעין פורים, שהרי יוהכ"פ הוא עדין מקום קטרונ גדול בעד היצר, לאמר: כשעומדים כל היום בבהמ"ד ועוסקים בתפלה וקודשה אין זה פלא כ"כ אם אינם חוטאים, אבל ניסו נא לפתוח חנויותיהם ולעסוק במי"מ ושם לא תהי' קנאה ושנאה ביניהם (אלא שמשבות ה' עמקו מאד והתאים דיני היום לעניני דיומא). מעלתו של יום הפורים היא שהוא מעין לע"ל שמתהוה בו "ביטול היצר" אע"פ שהוא יום חול, יום של אכילה ושתי' ומי"מ, ואם כן באמת יוהכ"פ אינו כ"א מעין "פורים". ובאמת שכל אחד יוכל לחוש זאת מעצמו הוא, שמי' משלוח מנות" הוא מקבל תועלת ויתר מאשר מע"ל חטא", והלואי שהי' "על חטא" לא יפוג רישמו עד מוצאי היום, בעוד שמשלוח מנות אפשר שישפיע עליו עד משך שנים רבות. **דיני הפורים** כולם הם מוסידים על ענין זה של אהבה וביטול הרע, כל הפושט יד ונתנון לו, ואין בודקין אחריו, עד שאם אין עניי ישראל יחפשו אחר עניי עכו"ם משום דרכי שלום, משום דיסוד הפורים הוא יום של ביטול היצר מכל וכל, וזהו מה שאחז"ל (מגילה יג') חייב אדם לבסומי בפוריא עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". וראוי לבאר לפ"ז איך מתאים לזה שאר דיני הפורים, כגון קריאת המגילה ו'מחה המחה" שיוסיד הוא דוקא "ארור המן", וזהו ביאור הדברים. פורים הוא בבחינת עולם קטן, כל המסתובב ומתהווה בעולם הגדול ב"שיתא אלפי שנין" צריך שיתהוו בפורים. **איתא בחז"ל** (אבות פ"ד מט"ז) "עוה"ז דומה לפרוודור בני העוה"ב" כל הלע"ל, ביטול היצר מהתהפך לטוב - כ"ז יצא מעוה"ג, כמו שאמר (במ"ר פ"ט ע"פ) "מ יתנו טהור מטמא" - עוה"ב מעוה"ג. עוה"ג הוא כולו חושך, ועוה"ב - כולו אור, וחושך זה יוצא האור, דוקא מחושך העוה"ג יוצא האור הובא בחז"ל (שבת נוז) מעשה בנתן צוציאת שנקרא כך על שם האור שנראה על ראשו, וכששאלוהו מאין זכה לאור זה, ספר שעמד בנסיון עם אשה שכל ימיו התאוה אליה, וכשבאת לידו הוכיחהו על פניו וכבש את יצרו, ומזה, משבירת היצר, מ'הלא תנאף", יצא האור, והוא עד"מ כמו שאור גשמי מוציאים מהחושך. בוכוהו של משה עם המלאכים אם התורה מקומה בשמים או ראוי שנתן לארץ, נצח משה ע"ז טענתו שאין שייך במלאכים לא תרצח לא תנאף וכי', כי דוקא מחשך עוה"ז יוצא האור, ואין לו מוצא אחר. **וענין ב"דעת תבונות"** שספרו מוסיד על זה לבאר איך שכל נועם לע"ל, כל היוני, בא מהחשך, מתוך ריבוי האפלה, ודוקא במקום הצרות והיסורים, שם הוא ה'מצמיח ישועה". והוא יסוד גדול שכל אדם צריך שידעוהו, שמשבירת היצר מקבל האדם אור; ויכול כל אדם במצבו להרגיש זאת, שאפי' משבירת יצר קלה מרגיש הוא כבר נועם בלי גבול, וכל מה שהאדם משבר יותר את היצר מרגיש הוא יותר נעימות, עד שכשהוא משבר לגמרי אזי היצר מתהפך לו לאוהב נאמן, ולהפך: "מפנק מנער עבדו". כשהוא שומע ליצר מופנק, הוא מגדל שונא לעצמו - "ואחריתו יהי' מנון" (משלי כ"ט), וזהו סוד גדול במלחמת היצר שאינו בשאר המלחמות. שבשאר מלחמות המנוצח שונא שנאת מות את מנוצחו, ובמלחמת היצר נעשה היצר אוהב גמור למי שמשברו ומבטלו, והתכלית היצואת מהמלחמה הוא שדוקא עי"ז הוא נעשה אוהב בנפש. **במשנה רבנו אמרו** חז"ל (שבת פט). שלאחר שנתוכח עם המלאכים כאו"א נעשה לו אוהב, עד שגם מלאך המות מסר לו דבר, וגילה לו סוד הקטרת שסגולתה סוד החיים, היינו איך שינצל מידו, ולכאורה הי' יותר מתאים אילו הי' מגלה לו מלאך אחר סוד זה ולא מה"מ עצמו, אולם הוא היסוד שבארנו, סוד החיים בא דוקא ממה"מ, דכן הוא האמת, שמלחמת היצר יוצא שהיצר מתהפך לטוב, ממלאך המות עצמו, מהחשך, יוצא החיים והאור. **וזוהו שאמרו** חז"ל (בר"ר פנ"ד) באברהם אבינו: "ברצות ד' דרכי איש גם אויביו ישלים אתו" (משלי טז. ז), שאברהם השלים עם יצרו, דדוקא אברהם, שהי' ממרר ומסגף עצמו (מדרש שה"ש פ"ב), הוא "השלים" עם יצרו, שהיצר נעשה אוהבו. **מצות פורים** הלא היא מצות ביטול הרע כמו שבארנו, ומהלך הדברים הוא על דרך זה: מתחילה צריך להיות "ארור המן", דוקא ארוה ארוך ומשוקץ בלי קץ, "ברוך מרדכי" ג"כ בלי קץ וגבול, מלחמה בכל תקפה, שלא לותר אפי' על חט השערה. וזהו מ"ע של מחיית עמלק. ואח"כ כשינצח המלחמה עד גמירא וישר היצר לגמרי, התכלית שיתקבל מזה הוא שיעשה אצלו "עד דלא ידע", דתכלית המלחמה הוא שהיצר נעשה אוהב, ואו אין כבר "ארור המן", שהרע בתכלית מתהפך לטוב. ועד"ז הוא מצות היום: בראשונה קריאת המגילה "כי מחה אמהה את זכר עמלק", ואח"כ "עד דלא ידע". ולפי"ז יוצא שמי שמקיים לה"עד דלא ידע" קודם לא יצא, דדוקא מקריאת המגילה, מהארור המן, ומחה אמהה, משם יוצא ה"עד דלא ידע", וזהו

❧ THE BOTTOM LINE ❧

Giving *mishloach manos* on Purim should be done with the mindset and intention to increase brotherly love among fellow *yidden*, and especially with those with whom we have a strained relationship. Before Purim, one should also do teshuva for disliking people or holding grudges against people, and resolve to love them, despite the past. And that is why this avodah of Purim - a day when opportunities of interpersonal discord still abound, unlike Yom Kippur - can achieve a *bittul* of the *yeitzer* that lasts years, as Rav Yerucham explains. Besides working on the correct mindset for giving *mishloach manos*, we should also understand that the biggest mitzvah of the day (according to Rambam), is to be *mesameach aniyim* and other downtrodden people with *matanos l'evyonim*. In the few remaining days before Purim, I will make my best effort, *bli neder*, to find out who in my community can benefit from my *matanos l'evyonim* on Purim, including those who are *לומדי תורה מתוך הדחק*. And in the *zechus* of changing my old habits and focusing on being *mesameach* others and emulating *darchei Hashem*, I will have my most elevated and inspiration Purim and get my tefillos answered, IY”H.

THE ULTIMATE PURIM!

THE SAD STATE OF TODAY'S MISHLOACH MANOS

I'd like to share with you today a mindset that one should have regarding the mitzvos of Purim. There is a mitzvah of mishloach manos on Purim that the Yidden were mekabel upon themselves and it's something that we still do with a great pump. People spend tremendous amounts of energy and money on this mitzvah today, as we see in all the ads, magazines and newspapers. The problem, however, is that when everybody gets too involved in the mitzvos of the day, they often lose the essence of these mitzvos. Over time, we see that the mitzvah of mishloach manos has lost its צורה (form) and its תכלית (purpose). The point is not to try to outdo the other person and see who can come up with a better theme, a better grammen, or better and wittier riddles. Mishloach manos according to the Rambam, is related to the mitzvos of the mishte v'simcha and seudas hayom. The Rambam in Hilchos Megillah טו הלכה ב פרק ב describes how one fulfills the chiyuv of the seudah. He writes how one should eat meat and drink wine, and that he is also chayav to send manos to a fellow man in the form of two cooked dishes. It's all about the seudah and an extension of that.

The Gemora (Megillah 7b) describes how two brothers, Abaye bar Avin and R' Chanina bar Avin, would "exchange seudos with each other" on Purim. What does "exchange" mean? Pashtus, this gemora means that the first brother would bring his piece of chicken to the second brother, and the second brother would bring a slice of pastrami to the first brother. But according to Rashi, the gemora means as follows: זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ובשניה סועד חברו עמו; one year one brother would eat at the other brother's house, and next year they would switch, and the second brother would eat at the first brother's house. So according to Rashi, they would switch the locations every year. Many meforshim ask, that seemingly - according to Rashi - one of the brothers would not fulfill the mitzvah of mishloach manos איש לרעהו from year to year! Inviting one brother for next year's meal wouldn't help him for the present year! So the Bach suggests a pshat in this Rashi. He explains that since the reason for mishloach manos is to rejoice and be happy with one's friends and acquaintances and to increase אהבה ואהבה between them, if one person has a seudah with his friend and they are both enjoying the seudah together (i.e. they are both equally b'simcha b'tuv levav), they are patur from mishloach manos because they accomplished what the mitzvah was meant to accomplish! It's not the pshat that they were aniyim and they couldn't afford to send mishloach manos to each other. According to Rashi, they were ashirim and they still fulfilled the mitzvah in this manner because they loved each other and each other's company so much, that they agreed it was better for them to sit together יחד שבת אחים גם יחד during the seudas Purim then to eat separately and simply share few dishes. We see in this Bach an amazing chidush, that the yesod of the משולה מנות is to increase אהבה וראות between brothers.

THE PURPOSE OF MISHLOACH MANOS

Sadly, today it's not like that. Now, we don't paskin like Rashi but still and all, the goal of being mekayem the mitzvah b'lev v'nefesh is an important aspect. R' Yerucham Levovitz - based on the understanding of this mitzvah - says that the main fulfillment of משולה מנות is to send something to somebody you have a problem with in your heart, somebody you have a קפידה with. You should send him two manos, and it should be a דבר חשוב, so that he should be appeased. If you know that someone is upset with you, you have to send him a דבר חשוב. Today, for many people, משולה מנות became a בייזון (disgrace). Many years ago, someone who was related to me, a person whom I considered a close friend at the time, sent me a card that said that he had given a donation to a tzedakah fund in my honor for Purim. I thought that he had given \$18, or \$25, or maybe \$50 towards that, but to my dismay, I found out later that the card was a mere 15 cents (i.e. the donation that was given in my honor was all of 15 cents). I wrote him back a letter, in the spirit of Purim, saying that, "I had received your postcard, with the stamp that was worth more than the card, and I was trying to figure out which mitzvah you were trying to be mekayem: was it a mitzvah of איש לרעהו, or were you trying to mekayem מתנות לאביונים. I am not sure what it was. But whatever it was, I'll tell you one thing that you did accomplish - בייזונות. I was very hurt that you spent all of 15 cents for me. I considered us to be much better friends than that." The next year, he tried to "up his ante," so he took a bag and put a handful of potato chips and popcorn inside and maybe an orange. He was a married guy with money. I took that bag and threw it straight into the garbage and asked

1 ביצד חובת סעודה זו. שיאכל בשר ויתקן סעודה נאה כפי אשר תמצא ידו. ושותה יין עד שישתפר ויירדם בשכרותו. וכן תבי אדם לשלח שתי מנות בשר או שני מיני תבשיל או שני מיני אקליו לחברו שנאמר (אסתר ט ט) "ומשלוח מנות איש לרעהו", שתי מנות לאיש אהו. וכל המרבה לשלח לרעים משקבה. ואם אין לו מחליף עם חברו זה שולח לזה סעדתו וזה שולח לזה סעדתו כפי לקום ומשלוח מנות איש לרעהו
2 אבי בר אבין ורבי חנינא בר אבין מחלפי סעודתייהו להדי
3 ואם החליף סעודתו בשל חברו יצא" [לשון הטוה"א"ח תרצ"ה:א] בפ"ק דמגלה אביי בר אבין ורב חנינא בר אבין מחלפי סעודתייהו להדי ופי' רבינו דבפורים שעמדו בו עכשו בשנה זו היו מחלפין סעודתם זה שולח לזה סעודתו וזה שולח לזה סעודתו כדי לקיים משלות מנות ועשו כן לפי שלא היתה ידם משגת כדי שיוכל לשלוח מנות לרעהו ולהשאיר גם לעצמו כראוי וע"כ היו צריכין להחליף סעודתו וכן פי' הרמב"ם והר"ן ז"ל אבל רש"י ז"ל כתב וז"ל מחלפין סעודתייהו זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ושנייה סועד חברו עמו עכ"ל ומשמע שר"ל שלא היו שולחין זה לזה ופשיטא שאין שנה שנייה מועיל להוציא את חברו ידי חובת משלוח מנות משנה שעברה אלא כך הוא הפי' דכיון דעם משלוח מנות הוא כדי שיהא שמח ושש עם אהביו ורעייו ולהשכין ביניהם אהבה ואחווה וריעות א"כ אם יסעוד אחד עם חברו ורעהו הרי הם בשמחה ובטוב לב משתה יחד ופטורים הם מעתה מחיוב משלוח מנות וה"ה בשנה שנייה וכן בכל שנה ושנה אם יחזור ויסעוד אצלו כמו בשנה שעברה נמי יוצאין שניהם ידי חובתן אלא האמת אמור שהיו מחלפין בשנה שנייה ועיקרו לא אתא אלא לאשמעין האי דינא דבסועד אצל רעהו פטורין שניהם מחיוב משלוח מנות ולפי זה אין צריך לפרש כלל שהיו עניים אלא אפילו בעשירים כן הדין אלא שהמה היו אוהבים זה את זה ביתר עוז והסכימו שטוב ויפה להם לשבת אחים יחד בסעודת פורים בשמחה ובטוב לב משתה כבדת ה' אשר נתן להם כנ"ל דעת רש"י ומקובל לע"ד משאר פירושים שנאמרו בו.

him not to send me anything again, as it was accomplishing exactly the opposite of *ahavah v'achvah!* People don't understand this. I had other people bring me little cups with jelly beans and a clown sticking out, saying, "This is *mishloach manos* for the Rov." I looked at that and said, "Oy, vey!" I wish I had little kids, babies then, so that I could have given them these candies.

That's not the purpose of this mitzvah. The purpose of the mitzvah is to increase אהבה. It's better not to give anything at all than] to give this *narishkeit!* Just like you don't like to get potato chips in a sandwich bag, or popcorn in a bag mixed together with a couple of pretzels, so don't give it to somebody else. Just because you put it in a fancy cup, and made the pretzels stand up around the potato chips and popcorn, and you thought that it looked cute, it's not recommended to send them. One guy wrote me a letter that read, "If you turn the cup upside down, it looks like a Haman on the tree!" *Mishloach manos* is a time to increase אהבה ורעות. Now, I am not saying that there's anything wrong if a *bochur* in a yeshiva wants to give another *bochur* a doughnut and a soda. That's fine as long as it's not a half of doughnut - then it would be a *shtikle bizayon* even for a *bochur*. I once saw a *bochur* here years ago, cutting up a doughnut into three pieces and I asked him what he was doing. He said, "I am cutting it up to make three *mishloach manos*."

THE CONNECTION BETWEEN YOM KIPPUR AND PURIM

R' Yerucham quotes a *Shl"ta Hakodosh* who writes in the name of Arizal, that Yom Kippur and Purim have a relationship in that Yom Kippur is like Purim.⁵ Many people struggle to understand this connection. In what way is Yom Kippur like Purim? If anything, it should be the opposite. So you have to know that Yom Kippur is a time when the *yeitzer hora* likes to be *mekatreg* (prosecute) you. You stand in shul all day long and you are involved in *tefillah b'kedusha*, but you have to realize that, in reality, this *kitrug* of the *yeitzer hora* on Yom Kippur is not that great (compared to Purim) because people do less *aveiros* at that time. Yom Kippur is not a time to do *aveiros!* The uniqueness of Yom Kippur is that it's a אהבה ולא שנאה ולא תחרות - there is no jealousy, hatred and competition on Yom Kippur. Hopefully, you are on a higher level on this day and you are not focused on pettiness and you are in the state of אהבה ואהבה. The uniqueness of Yom Kippur that all the רע becomes נהבטל on that day. The *kedusha* of Yom Kippur is so great, that Chazal (Pirkei D'Rabbi Eliezer) tell us, the *yeitzer hora* is מתהפך לטוב - "it turns for good," meaning it says good things about Klal Yisroel; he says amazing things about Klal Yisroel: אין אכילה ושתייה... אכן אכילה ושתייה - *Hashem, You have a nation who are like the malachim on this day, who don't drink, eat, etc.*⁶

The Ramban says (see *Vayikra* 16:8) that the whole idea of שיעיר לעזאזל on Yom Kippur is that the *yeitzer hora*, who usually acts as a prosecutor against Klal Yisroel, today becomes their defender, so that this day has a "taste" of לעתיד לבא when the *yeitzer hora* will be נהבטל. But on regular weekdays like Purim, when people are involved in business and other things, it creates opportunities for jealousies and baseless hatred. So the idea that we can achieve the *madreigah* of *bitul* of the *yeitzer* and come to the state of אהבה ואהבה with our *mishloach manos* shows that, in spite of Purim being a weekday with the real potential for interpersonal challenges (unlike Yom Kippur), it is greater than Yom Kippur, like Rav Yerucham explained.

CLEANSING OUR MINDS AND TEFILLOS ON PURIM

When we compare Yom Kippur to Purim and say it is "like" Purim, we mean to say that the whole *inyan* behind these two days is the same. As we have explained, the whole yesod of Purim (and Yom Kippur) is *ahavas habriyos*, where the jealousy and hatred should be נהבטל and love and peace should abound among Klal Yisroel. A person should also not miss the opportunity of making this day a יום ההפילה. The way to do it is by first, "cleaning" yourself - before you *daven* - in a few areas between you and Hashem. So, it would behoove everybody to go to *mikvah* before *Ta'anis Ester*, and daven to Hashem. But, sadly, most people only know how to sound like barking dogs - *hav, hav* ("give me, give me"), and think that on Purim everyone's wishes are granted and Hashem loves them, regardless of how they daven, even the tefillos of *reshayim* and even people who don't like each other. No, this is not true! You have to be in a *matzav* of *ahavas yisroel*. You should do *teshuvah* before your daven *shacharis*, and you should tell yourself that you want to rid yourself of all anger and all complaints against others and you just want to focus on the *ratzon* of Hashem. As the Arizal says, one should *mekabel* to love every Jew before davening. This is a very important key to getting your tefillos answered on this day!

Before Purim, each one should think how he will increase his love for his fellow Jew and not harbor grudges. A person should acknowledge that "*Arur Haman*" - meaning to say, Haman represents the *koach* of *ra'a* and *ra'a* is terrible. A person should say, "Hashem, I acknowledge my dislike of people, the grudges that I harbor against people, and I know that it's all something which is *arur Haman* and *boruch Mordechai* (i.e. the opposite of what Mordechai represents). Therefore, before a person davens on Purim a person should say to Hashem, "I regret, Hashem, that I spoke *lashon hora*, *rechulis*, and negatively about others, which will impede my tefillos from going up to shamayim. I regret all of that and I am sorry for speaking that way, and I want to come to you and speak with a clean mouth." And you have to work on that to make sure your tefillos are accepted. When you listen to the Megillah, you should think, "Hashem, I want to participate in publicizing your great miracles because You want us to publicize them, and You want me to acknowledge that You are with us!" And if a person could think before Purim of making peace with somebody he dislikes, that would be a tremendous accomplishment.

⁵ (דעת תורה, שם) ח"ו: מובא עיניו של"ה חלק תורה שבכתב פ' תצוה דרוש שני לפי זכור) בשם האריז"ל דיום כפורים פירושו: כ"פורים", היינו שיום כפור הוא מעין פורים; וזו היא הערה מספיקה לנו בכדי שנדע ערכו של פורים. עצמותו של יום כפורים הוא "יום סליחה ומחילה", שאין בו לא קנאה ולא שנאה ולא תחרות, ושולט בו אהבה אחוה ורעות; בקצרה: כל הרע מתבטל ביום זה אצל האדם, עד שאמרו חז"ל שקדושת היום היא כל כך גדולה עד שהיצר עצמו מתהפך לטוב, שהשטן - שהוא היצר הר"ר - נעשה פרקליט על הכלל ישראל ומלמד זכות עליהם, כמו שמוזב ברא"ש (יומא פ"ח סי' כד) מפד"ר"א, יש לך עם אחד כמלאכי השרת וכו', ועיניו ברמב"ן (ויקרא טז. ה.) בביאור ענין שיעיר לעזאזל ש"י כך היצר נעשה פרקליטם של הכלל ישראל. וביטול היצר הלא זוהי מדרגת "לעתיד לבוא", כמ"ש הרמב"ן בפ' נצבים (ג.ו.) ע"פ "ומל"ה את לבבך" שלע"ל י"ה' ביטול היצר, ועיניו ב"דעת תבונות" להרמ"ל. וזה שאנו מחלקים ענין ביטול היצר והתהפכות היצר מרע לטוב, שלמאורא הלא אחת היא, ומה מרויחים אנו באמרנו שגם היצר יעשה טוב. אמנם באמת גם היצר"ר גם הוא הנהוג דרגא באדם, ואין זה דבר צדדי, ובאדה"ר שהי' גם כן ביטול היצר אעפ"כ לא נעשה היצר "טוב", שהרי אדה"ר חטא. והוא משום שגם באדה"ר הי' "העדר חסרונן" ולא הי' בשלמותו, ועיניו ב"דעת תבונות". ולפי"ז צריך לומר שזה שכתב הרמב"ן שלע"ל י"ה' כמו באדה"ר קודם החטא, כוננו שיהי' עוד יותר מבאדה"ר, שיהיו שלמים לגמרי. ובמדרגת יוה"כ פ' אמרו חז"ל שיומא נרים שיום זה י"ה' ביטול היצר שהיצר יתהפך לטוב" שהרי נתפך הוא ממסטיין לסניגור. וכ' בשם האריז"ל שיום כפור הוא כ"פורים", שענינו של פורים הוא מענינו של יום כפור יסודו של פורים הוא אהבת הבריות, שתבטל הקנאה והשנאה ורק אהבה ושלוה יהי' שריו בישראל, והו ענין משולש מנות איש לרעהו, וכו'.

⁶ גורלו של הקב"ה קרבן עולה וגורלו של עזאזל שיעיר חטאת, וכל ענותיהם של ישראל עליו, שנאמר "ונשאת השעיר עליו את כל עונותם", ראה סמאל שלא נמצא בהם חטא ביום הכפורים אמר לפניו רבונו של עולם יש לך עם אחד בארץ כמלאכי השרת בשמים. מה מלאכי השרת אין להם קפיצין כך ישראל עומדים על הגליונם ביום הכפורים. מה מלאכי ישראל אין להם אכילה ושתייה כך ישראל אין להם אכילה ושתייה ביום הכפורים. מה מלאכי השרת נקיים מכל חטא כך ישראל נקיים מכל חטא ביום הכפורים. מה מלאכי השרת שלום מתווך ביניהם (כך ישראל שלום מתווך ביניהם ביום הכפורים. והקב"ה שומע תעוררותן של ישראל מן הקטיגור שלהם ומכפר על המזבח ועל הכהנים ועל כל עם הקהל למגדול ועד קטן, שנאמר "וכפר את מקדש הקדש" (פרקי דרבי יוחנן)

It says in Mishlei (16:7), ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלם אתו, - "when Hashem favors the ways of a person, even his enemies will make peace with him." Chazal tell us that Avraham Avinu made peace with his *yeitzer hara* - the *Yeitzer* became "*ohavo*"! We say in davening, ואהבת את ה' - "and you should love Hashem with all your heart," meaning to say בשני יצרים, with both of your inclinations (Rashi). There is a concept of using *yeitzer hora* to serve Hashem. "You want me to drink, have a good time, and party, Hashem? I will, but I will do it to serve You." If a person can be *zoiche* to be *mevatel* a little bit of *ra'a* that he faces, and to recognize all the *tovos* that Hashem has done for him, then it's a great accomplishment.

THANKING HASHEM FOR REFUAH OF A GRANDSON

I want to share a few stories with you. First, about a miracle that we experienced with one of our grandchildren. Tremendous kindness from Hashem that could have been a tremendous cloud. He went into the hospital and they discovered that he had meningitis. It was misdiagnosed previously by two Jewish doctors, but then Hashem said that He will send a messenger, an Arab doctor, who said right away it's meningitis. They made spinal taps, and determined that the child was literally minutes from leaving this world. He was like a limp rag doll, his eyes had already fallen back into his head, it was already very close to the 'departure,' but Hashem brought him back. After they tested it again, they saw it was the worst type and strain of meningitis. The nurses told my daughter, "Don't expect to walk out of here with 100% of your child that you walked in here with. It doesn't happen." But Hakodesh Boruch Hu wanted it to turn out otherwise. It was only a test to see if we could rely on Hashem. On Friday the baby wasn't doing so great, but he was home one week later on Sunday, completely fine and doing well, Boruch Hashem.

CANCELING A DOCTOR'S APPOINTMENT

I also want to share another story with you about a woman from Brooklyn who called me about six weeks ago. She was suffering from a bad case of colitis. Colitis is a very common stomach ailment that causes tremendous discomfort and pain; it hampers the ability to eat, etc. Most people eat not only to maintain their physical health, but also because it's their entertainment. When you have Colitis it's very hard to enjoy eating, besides the eating itself. This woman was a little distraught when she called me because she was sent to a big specialist, but they told her that the closest appointment they could give her was in 6 weeks. She called me and she asked me if I had any advice for her. I said, "Of course." I remember turning to a Hashem and asking him, "Hashem, לישועתך קייתי ה' - please help her, Hashem." I asked this woman, "Why do you think the doctor cannot see you for 6 weeks?" She said, "Because he's very busy." I said, "That's not the reason. The reason is because you don't need a doctor for 6 weeks." Now, what do most people do in these situations? They try to use some *protekzia*, they try to force their way into that office somehow. They ask themselves, "Who can I call? Which Rabbi or relative or organization can help me?" But Baruch Hashem, she did not call any of these organizations. I told her, "Hashem is telling you to turn to him because Hashem is רופא חולי עמו ישראל, and He can heal you all by Himself. Just like the organization that you considered calling did not get you sick - it was from Hashem, He's the One that can heal you - רחמנא ממי ואיהו מסי - "Hashem smites and Hashem heals" (Bava Kamma 85a). I put her on a course of "therapy." I told her that she should embark on a career in becoming an ambassador for the *brachah* of "Asheir Yatzar." I told her to get a card and start to say it *b'kavanah*. She took it very seriously. How do I know? Because she called me last night and the only *sheila* she had was, "Is it better to say it from the card with my eyes open, with a little less *kavanah*, or with my eyes closed, having more *kavanah*?" I told her it makes no difference.

She said, "I want you to know that for one week, I was very careful about what I ate and afterward I went back to eating my regular foods and, Baruch Hashem, I'm a hundred percent fine now. I'm calling you right now because it is a 6 week mark now and I'm canceling my appointment." Boruch Hashem, Hashem helped her and He should help others.

A CLEANING LADY WITH "QUICK HANDS"

I want to share another story with you that happened last night. I got a call from a very nice family in Lakewood, whom I am close with. They hosted two *meshulachim*. The *meshulachim* were staying in their basement room. They had their clothes stored in one of the drawers of a dresser and under those clothes they put \$1800, in \$100 bills. Yesterday when they were away, a cleaning lady came in to clean the house, and the *balabos* told her to clean the basement room where those guys were staying, and change the bedding. When they came home they realized that the \$1,800 was gone. The wife told me that she had heard the cleaning lady going through the drawers even in their upstairs rooms, and she wondered what she was doing there. So this was the kind of lady that liked to "clean out" people's drawers. She came from an agency and when they confronted her about the alleged theft, she denied it completely and claimed that the kids must have taken the cash because they were also downstairs playing. She had all kinds of stories and excuses, but there was no doubt that she took it. So these people from Lakewood called me to ask, "Rebbi, do you have any idea how to get the money back?" I said, "Invite her back tomorrow and when she comes, ask her if she could do you a favor and help you try to look for the money."

We once had a similar story that happened to us. My wife "planted" \$200 in one of the kids' pockets one time because we noticed that things started to disappear. One day, I went out to this lady's car and I noticed a bunch of crumpled \$20 bills inside of her door. Every time she would find a \$20 bill in our house, she would go out to her car and throw it into that compartment. And she went like that from house to house, stealing cash from people. My wife confronted her but this lady denied and even threatened to call the police on us. I told my wife, "Just invite her back. Don't fight with her." When the lady came back to look for it, I told my wife to stand on top of the stairs and call out to her downstairs, "Maybe look in the washing machine?" And lo and behold, a short while later she found the cash in the washing machine!

So this lady came back to that house in Lakewood, went downstairs to look for the money, and lo and behold, she, too, found it! It was in a bag of clothes, she claimed. It wasn't the same \$1800, you understand. She brought it back in \$20 bills when originally, it was

in \$100 bills! But, Boruch Hashem, she “found” it. And then she said to the lady of the house, “I don’t think I can come back anymore because you don’t trust me.” “We hate to see you go!” They made sure to put the comma after the word “you”! So, Boruch Hashem, I am very happy for those *meshulachim*.

A person has to look for Hakodosh Biruch Hu and turn to Him in every situation. The main thing on Purim is אהבה ואהבה - be *mevatel ra’a* that’s within you, and I am telling you, Hashem will answer your *tefillos*! He will help you with your *parnasah* and other requests, but if you are angry at people and have *tainos* on people (and nowadays, everyone has *tainos* on everyone), it doesn’t help. All the mitzvos of the day - have to be done in this *geder* of אהבה ואהבה.

THE BIGGEST MITZVAH

I want to conclude with an incredible Rambam. When you give *mishloach manos* to each other, if you can afford it, you should make it nice and respectable, as we discussed. You see, a lot of people like to run away when it comes to Purim. They go to Florida, they think it’s a mitzvah to run away. You should know that it’s a *bizayon* for them. If you don’t like your house getting messed up, so make an open party in a shul, like one *gevir* I know from Canada, who sits in a local shul with his sons-in-law and is מחלק ממון, as it’s says חייב לחלק לעניים (Rambam, Hilchos Megillah 2:16).⁷ Now, of all the mitzvos of the day, what do you think is the biggest mitzvah? From the world, it would seem like it’s משלוח מנות or like some think it’s סעודה היום. Some people go all out with the *seudah* - they *mamish* “knock the roof off their house” with the parties, music, fancy food, bouncers. It’s unbelievable what they arrange. Someone invited me one time to his house on Purim and told me, “I am going to have meat in my house that you’ve never seen in your life!” I asked him, “What *hechsher* is it?” He told me the name of the *hechsher*. I said, “I am not coming to your house. That *hechsher*, I don’t come for.” He said, “You can’t get this type of meat with regular *hechsherim*, you’ve got to go to a special place.” I said, “I know, if I go to the fellow down the street, they also have good cuts, I am sure.”

THE GREATEST SIMCHA ON PURIM

So the Rambam (ibid 2:17) writes as follows: מוטב להרבות במתנות אביונים מלהרבות מסעודת ומשלח מנות לרעיו - *it’s better for a person to be more liberal with his donations to the poor than to be lavish for his Purim feast or in sending portions to his friends*. Now, listen carefully to the following words of the Rambam because it’s a very unusual language. I try to picture every year listening to these words of Rabbeinu Moshe ben Maimon, the *heilige* Rambam, saying over this halacha in his shul! Continues the Rambam: שאין שם שמחה גדלה ומפאורה אלא לשמח לב - *for there is no greater and more splendid happiness than to gladden the hearts of the poor, the orphans, the widows, and the converts*. That’s the greatest simcha! You see, most people like *seudas* Purim because it’s שישו בני מצי (Bava Metzia 83b) - they are rejoicing in their stomachs and that’s their biggest simcha! Their biggest שמחה גדלה ומפאורה is to put into their stomachs, lamb chops, veal chops and “chop it up,” as well as those fancy little pizza knishes, truffle fries, and all kinds of *shtik* that they like. The Rambam is telling us that the greatest שמחה גדלה ומפאורה is to be *mesameach* someone else’s heart! This is the greatest *ahavas habriyos*. And the Rambam explains the reason for it: שהמשמה לב האמללים האלו דומה לשכינה שנאמר להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים - *the one who brings happiness to the hearts of these unfortunate individuals resembles the Divine Presence, as the passuk (Yeshaya 57:15) says Hashem revives the spirit of the lowly and revives those with broken hearts*. Can you imagine, Hakodosh Boruch Hu is telling us, “I want to offer you an opportunity to emulate Me, to be like Me. I’m going to give you a special mitzvah. I love to be משמח לב עניים,” Hashem says. “I love to be מחיה רוח שפלים - to revive the spirit of the downtrodden, ולהחיות לב נדכאים - and to revive those with broken hearts.” That’s what Hashem does, and that’s what Hashem wants to do. And Hashem is giving us the opportunity to emulate Him.

GET READY TO GET CLOSE TO HASHEM THIS PURIM!

But today, many people spend their Purim with being *mesameach* themselves. I met too many people in my life on Purim, whom I asked, “What are you collecting for?” and they said straight out, “For the *tzvek* - for the *inyan*.” I asked, “What’s the *inyan*?” They said, “*Far mir* - it’s for me.” They’re collecting for themselves, in other words. I feel bad for them, that they should have to do that. But the mitzvah on Purim is to be *mesameach* others’ hearts - that’s what Hashem wants you to do! So the biggest investment that you make on Purim is *matanos l’evyonim*. You should look around and say to yourself, “I want to help *aniyim* on Purim. How am I helping *aniyim*?” Most people don’t even know where to find *aniyim* because they never talked to *aniyim*. The only ones they know are a little *shleppers* who walk on the street, who look a little deranged, without full sanity; they don’t have families and, often, they are homeless people - they are really *nebachs*. But that is not what we are talking about. These people don’t know the difference between \$1 and \$10. You have to be *mesameach lev aniyim* - that’s the whole essence of Purim! To increase love and friendship.

Think about an *ani* before Purim and say to him, “I would love to help you out, and, *bli neder*, on Purim I will go raise money for you.” That’s what we do. Most places collect for themselves. Here, we go out to other cities and states - very difficult work - and we try to be *mesameach lev aniyim*. We’ve been doing this here for 35 years already, maybe 40. Hashem has been *mezaka* us over the years and it keeps growing and growing! Everyone who’s going collecting on Purim should think about this. You are *pashut* helping people not only for Purim, but also for Pesach and every *Rosh Chodesh*. We give families of people who are *lomdei torah mitoch had’chak*.⁸ The Chasam Sofer (Drashos 176:4) says that the *ikar* tzedakah is for an *evyon* who is a talmid chacham. He says that the *evyonim* are *talmidei*

⁷ וחייב לחלק לעניים ביום הפורים. אין פוחתין משני עניים נתון לכל אחד מתנה אחת או מעות או מיני תבשיל או מיני אוכלין שנאמר ומתנות לאביונים שתי מתנות לשני עניים. ואין מדקדקין במעות פורים אלא כל הפושט ידו לישול נתנין לו. ואין משנין מעות פורים לצדקה אחרת.

⁸ Ed. note: if anyone from our readers is interested in participating in this mitzvah, please visit www.ytatorah.org and click on “Aniyei Eretz Yisroel” to donate directly, or call/text 847-338-6249 to get more information about the fund and other payment options.

chachamim. It doesn't say *matanos l'aniyim*, it says *matanos l'evyonim*. The *ikar tafkid* of the *tzedakah* is for that.⁹

A person has to know that if you collect for that, it's going to be *Olam Haba* for you! You are being *domeh* to Hashem. Think, "Hashem, I am copying You. I am emulating You." Today, *nebach*, they offer your prizes; many organizations offer you kickbacks if you collect for them. They buy you a razor, they buy you Bose airpods, they buy you fancy bicycles, or trips to Eretz Yisroel. If you raise around \$2,500 for some of these places, they *pashut* give you a free ticket to Eretz Yisroel plus a visit to Rav Chaim! For every \$5 you collect, \$2.50 goes towards your ticket! *Nebach*. Here, 100% of the money goes to *aniyim*. Of course, there are some people who are not smart enough to want to give to *aniyim*, so they collect for yeshivos. That's the rule. Someone says that he doesn't give for *aniyim*, so they tell him, "Ok, but we are collecting for a yeshiva." "Oh, for a yeshiva I don't mind giving." It's funny how many people I've met don't want to give money for *aniyim*, but for yeshivos, they do. They say, "I am so fed up with *aniyim*; there are so many *aniyim* around, but for a yeshiva I will give." Some people give *davka* to *aniyim* and not to yeshivos. In any case, the idea is that what you are doing today is emulating Hashem, and if you do that, all your tefillos will be *niskabel*. The whole idea is to draw closer to Hakodosh Boruch Hu on Purim by dedicating one day of the year to this. We hope to engage each and every one of you in this endeavor - and this should be your career to think of others - and not be embarrassed. And yes, there is some embarrassment in collecting for others. People call you *schnorrers*. Some people don't. But Hashem tests you. You've got to put up a big sign, "Proud Schnorrers." One year, we all got dressed up in baker's uniforms and we wrote on all our uniforms, "Brog's Dough Boys." Hashem should be with all of us, you should be *matzliach* in raising money for *הדחק מתוך תורה*. It will be a tremendous *zechus* for you, and if you do it with the right *lev* and the right *kavona*, Hashem will answer all of your tefillos, and you will also have a lot of funny stories to tell your kids in the future.

THE BOTTOM LINE

Giving *mishloach manos* on Purim should be done with the mindset and intention to increase brotherly love among fellow *yidden*, and especially with those with whom we have a strained relationship. Before Purim, one should also do teshuva for disliking people or holding grudges against people, and resolve to love them, despite the past. And that is why this *avodah* of Purim - a day when opportunities of interpersonal discord still abound, unlike Yom Kippur - can achieve a *bittul* of the *yeitzer* that lasts years, as Rav Yerucham explains. Besides working on the correct mindset for giving *mishloach manos*, we should also understand that the biggest mitzvah of the day (according to Rambam), is to be *mesameach aniyim* and other downtrodden people with *matanos l'evyonim*. In the few remaining days before Purim, I will make my best effort, *bli neder*, to find out who in my community can benefit from my *matanos l'evyonim* on Purim, including those who are *לומדי תורה* *הדחק מתוך תורה*. And in the *zechus* of changing my old habits and focusing on being *mesameach* others and emulating *darchei Hashem*, I will have my most elevated and inspiration Purim and get my tefillos answered, IY"YH.

⁹ ואקדים עוד מה שג"ל בטעם שתקנו מרדכי ואסתר לשון מתנות לאביונים בפורים, מה שאינו ענין לשמחה, כי משלוח מנות שייך לסעודה, אבל מתנות הוא מצוה שכליות בכל יו"ט לקרוא לאומללים ולהשביעם כל טוב, אבל אינו ענין לפורים דווקא. ותו דקיי"ל (מגילה ד' ע"ב) אם מקדימים הקריאה לכפרים, אע"ג דשמחה אינה נוגת אלא בזמנה, מ"מ מתנות לאביונים מקדימים ביום הקריאה, והלא דבר הוא. גם מאי טעמא לא אמר מתנות לעניים. אבל יובן על פי האמור במדרש (ילקוט רמז תתקל"ח) בפסוק (דברים כ"ה י"ז) זכור את אשר עשה לך עמלק, משל לאוהבו של מלך שנכנס לפרדסו של מלך ורצה לגנוב פירות, ובאו הכלבים וקרעו כסותו, כשרצה המלך להזכירו ולא רצה להלבין פניו, אמר לו זכור מה עשה לך הכלב השוטה הלוה. ונראה דרצה המשל ליישב מה שמקשה במדרש שם לפני זה, מה שאמר הקב"ה לנו זכור, הלא הוא ית"ש יש לו לזכור ולנקום נקמתו, על כן אמר שמצות זכור הוא הזכרה שנוכרו איך שחטאנו וגרמנו ביאת עמלק שהוא הכלב השוטה. והנה אותו החטא אמרו חז"ל (ילקוט רמז רס"ג) ויחנו ברפיידים, שרפו ל ידיהם מדברי תורה, ונראה שאין הכוונה שלומדי תורה לא עסקו בתורה, כי משה ואהרן וחור ויהושע בן נון ושבעים זקנים לא נרפו מדברי תורה, גם מה שייך רפו ידיהם, אבל ענין החזקת לומדי תורה ומחיתם המוטל על עשירי עם המכונים ידים כידוע (תיקון"ו ל"ג ע"א), אעפ"י שבמדבר היה להם מן וכל צרכם, מ"מ אי אפשר לתלמיד חכם מבלי שיעמדו אחרים ויעשו מלאכתו וכל צרכו, והמה רפו ידיהם, ועל ידי זה בא עמלק. והנה גם בימי אסתר היה רפה, כמו שאמרו חז"ל בפרק קמא דמגילה (י"א ע"א) בעצלתים ימך המקרה ע"ש, ועל ידי זה בא המן. והנה מרדכי בא לתקן בכל שנה לקרות המגילה ולעורר מעשה הנ"ל, ויהיה זה ח"ו מזכרת עון לישראל המרפים ידיהם מהחזקת לומדי תורה, על כן תיקן שעב"פ ביום הקריאה יתנו מתנות לאביונים, ולא לעניים, אלא עיקר לאביונים שהם תלמידי חכמים עניים באמת, רק אביונים שצריכין למי שיעשה מלאכתן ופרנסתם, שאינם והמה תאבין לכל דבר, וכו'.

4 אמרינן בגמ' (מגילה ז') דהוו מחלפי סעודתייהו להדידי וכ' רש"י: זה אוכל עם זה בפורים של שנה זו ובשני' סודע חבירו עמו. והקשו ע"ז איך יצאו י"ח מצות משלוח מנות באופן זה? וחדש בזה הב"ח שכיין שכל ענין משלוח מנות הוא שיהא שמח עם אוהביו ורעיו ולהשכיין ביניהם אהבה אחוה ורעות, א"כ אם יסעוד א' עם חבירו ורעהו הרי הם בשמחה ובטוב לב משתה יחד ופטורים הם מעתה מחיוב משלוח מנות". מעיקרי המצוה הוא שישלח למי שיש לו טינא וקפידא עליו, וכן צריך שתי מנות, דבר חשוב, בכדי שיתפייס, ובמתנות לאביונים די במנה אחת לכל אביון, דעני מתפייס אף במנה אחת. בקצרה, שרשי מצות אלו הוא שתתרחב האהבה, דיסודו של פורים הוא אהבה ואחוה. ובאמת נוכל להרגיש זאת בחוש שפורים משפיע שפע של ברכה להכלל ישראל, שבתה קנאת איש מרעהו, בטלו מדגים בין אחים, יום הפורים הוא מחק על כל זה. [ובאמת שיהי"כ פ' הוא רק מעין פורים, שהרי יוה"כ פ' הוא עדין מקום קטרוג גדול בעד היצר, לאמר: כשעומדים כל היום בבהמ"ד ועוסקים בתפלה וקדושה אין זה פלא כ"כ אם אינם חוטאים, אבל ניסו נא לפתוח חנויותיהם ולעסוק במו"מ ושם לא תהי' קנאה ושנאה ביניהם (אלא שמחשבות ה' עמקו מאד והתאים דיני היום לענינא דיומא). מעלתו של יום הפורים היא שהוא מעין לע"ל שמתהווה בו "ביטול היצר" אע"פ שהוא יום חול, יום של אכילה ושתי' ומו"מ, ואם כן באמת יוה"כ פ' אינו כ"א מעין "פורים". ובאמת שכל אחד יוכל לחוש זאת מעצמו הוא, שמ"משלוח מנות" הוא מקבל תועלת יותר מאשר מה"על חטא", והלואי שה"על חטא" לא יפוג רושמו עד מוצאי היום, בעוד שמשלוח מנות אפשר שישפיע עליו על משי שנים רבות. **דיני הפורים** כולם הם מיוסדים על ענין זה של אהבה וביטול הרע, כל הפושט די נותנין לו, ואין בודקין אחריו, עד שאם אין עניי ישראל יחפשו אחר עניי עכו"ם משום דרכי שלום, משום דיסוד הפורים הוא יום של ביטול היצר מכל וכל, והוה מה שאחז"ל (מגילה יז) חייב אדם לבסומי בפוריאי עד דלא ידע בין ארור המן לברוך מרדכי". וראוי לבאר לפ"ז איך מתאים לזה שאר דיני הפורים, כגון קריאת המגילה ו'מחה תמחה" שישודם הוא דוקא "ארור המן", והוה ביאור הדברים. פורים הוא בבחינת עולם קטן, כל המסתובב ומתהווה בעולם הגדול ב"שיתא אלפי שנין" צריך שיתהווה בפורים. **איתא בחז"ל** (אבות פ"ד מט"ז) "עוה"ז דומה לפרחודור בפני העוה"ב" כל הלע"ל, ביטול היצר שהיצר מתהפך לטוב - כ"ז יצא מעוה"ז, כמו שאמרו (במ"ר פי"ט) ע"פ "מי יתן טהור מטמא" - עוה"ב מעוה"ז. עוה"ז הוא כולו חושך, ועוה"ב - כולו אור, ומחושך זה יוצא האור, דוקא מחושך העוה"ז יוצא האור הובא בחז"ל (שבת נוז) מעשה בנתן צוצייתא שנקרא כך על שם האור שנראה על ראשו, וכששאלוהו מאין זכה לאור זה, ספר שעמד בניסיון עם אשה שכל ימיו התאוה אליה, וכשבאת לידו הוכיחתי על פניו וכבש את יצרו, ומוזה, משבירת היצר, מ"הלא תנאף", יצא האור, והוא עד"מ כמו שאור גשמי מוציאים מהחושך. בוכוחו של משה עם המלאכים אם התורה מקומה בשמים או ראו שנתן לארץ, נצח משה ע"י טענתו שאין שייך במלאכים לא תרצח לא תנאף וכו', כי דוקא מחשך עוה"ז יוצא האור, ואין לו מוצא אחר. **ועיין ב"דעת תבונות"** שספרו מוסד על זה לבאר איך שכל נועם לע"ל, כל הזיו, בא מהחשך, מתוך ריבוי האפלה, ודוקא במקום הצרות והיסורים, שם הוא ה"מצמיח ישועה". והוא יסוד גדול שכל אדם צריך שידעהו, שמשבירת היצר מקבל האדם אור, ויכול כל אדם במעצבו להרגיש זאת, שאפ"ל משבירת יצר קלה מרגיש הוא כבר נועם בלי גבול, וכל מה שהאדם משבר יותר את היצר מרגיש הוא יותר נעימות, עד שכשהוא משברו לגמרי אז היצר מתהפך לו לאוהב נאמן, ולהפך: "מפנק מנער עבדו". כשהוא שומע ליצר ומפנקו, הוא מגדל שונא לעצמו - "ואחריתו יהי' מנון" (משלי כ"ט), והוה סוד גדול במלחמת היצר שאינו בשאר המלחמות. שבשאר מלחמות המנוצח שונא מות את מנוצחו, ובמלחמת היצר נעשה אוהב גמור למי שמשברו ומבטלו, והתכלית היוצאת מהמלחמה הוא שדוקא ע"י זה הוא נעשה אוהבו. בנפש. **במשה רבנו** אמרו חז"ל (שבת פט). שלאחר שנתוכח עם המלאכים כאו"א נעשה לו אוהב, עד שגם מלאך המות מסר לו דבר, וגילה לו סוד הקטרת שסגולתה סוד החיים, היינו איך שינצל מדוד. ולכאורה הי' יותר מתאים אילו הי' מגלה לו מלאך אחר סוד זה ולא מה"מ עצמו, אולם הוא היסוד שבארנו, שסוד החיים בא דוקא ממה"מ, דכן הוא האמת, שמלחמת היצר יוצא שהיצר מתהפך לטוב, ממלאך שישנצל מדוד. **מלחמה בכל תקפה, שלא לותר אפי' על חוט השערה.** וזוהי מ"ע של מחיית עמלק. ואח"כ כשינצח המלחמה עד גמירא וישר היצר לגמרי, התכלית שיתקבל מזה הוא שיעשה אצלו "עד דלא ידע", דתכלית המלחמה הוא שהיצר נעשה אוהב, ואז אין כבר "ארור המן", שהרע בתכלית מתהפך לטוב. ועד"ז הוא מצות היום: בראשונה קריאת המגילה ו'כי מחא אמהא את זכר עמלק", ואח"כ "עד דלא ידע". ולפי"ז יוצא שמי שמקיים לה"עד דלא ידע" קודם לא יצא, דדוקא מקריאת המגילה, מהארור המן, ומחה אמהא, משם יוצא ה"עד דלא ידע", והוה האופן היחידי שיעשה אצלו באמת "עד דלא ידע", והוא התכלית המכוון. [דעת חכמה ומומר, סדר מצוות יומא דפורים וענינם, כ"ה]